

triam], fortitudinem et longanimitatem, constantiam a superabilem, fidem non fictam, spem inconcusam, mentem devotam, humilitatem perfectam, intelligentiam rectam, benignitatem, modestiam, unanimi-
tatem, pacem, concordiam, castitatem, abstinentiam, vigilantiam, discretionem, rectitudinem, scientiam, pietatem, consilium, et in cunctis actibus
vni inuoliatam perseverantiam. Aufer, Domine Jesu Christe, ab eo quidquid prauum et distortum, et [al., est] quidquid saluti contrarium, quidquid animæ noxium [al., nocivum], superbiam, jactantiam, vanam gloriam, elationem, quidquid ad ultimum displicens esse potest. Circumda eum interius et exterius tuæ protectionis auxilio, ut te defensore sit tutus, te protegente securus, te docente sciens. Ostende ei viam per quam ambulet, tribue ei thesauros sapientiæ ut **235** sciat et habeat unde nova et vetera proferat, fac eum in omnibus tua sequi vestigia, et de sua ministracione gaudium bonum adipisci, ut post hujus sæculi excursus, cum ante tribunal tuum venerit, cum multiplici fructu animarum illud [al., add. ei] præmium etiam largiaris cum omnibus quos tibi repræsentabit, quod fidelibus dispensatoribus tuis pro tuo nomine laborantibus in terris te promissisti [al., repromissisti] daturum esse in cælis; qui cum Deo Patre, etc. Amen.

Tunc tradat ei regulam episcopus, legendo regulam, dicens :

Accipe regulam a sanctis Patribus nobis traditam a regendum et custodiendum gregem tibi a Deo creditum, quantum ipse tibi Deus constituerit, et humana fragilitas permitserit.

Postea det ei baculum, legendo, dicens :

Accipe baculum pastoralis officii quem præferas cæteræ tibi commissæ ad exemplum justæ severitatis et correctionis.

Deinde prosequatur missam, et dicatur Epistola ad Timotheum : « Omnis Scriptura diuinitus inspirata, » etc. (II Tim. III, 16.) Et Evangelium secundum Lucam : « Quis putas fidelis servus? » (Luc. XII, 42.) Credo in unum Deum Patrem. Offertorium; et tunc offerat abbas novus duos magnos panes, **236** duos potus vini [al., duo barilia vino plena], duas torchias cum pecunia in torchiis infixæ usque ad devotionem

novi abbatis pro oblatione. Oblatione facta remaneant novus abbas et assistentes in locis suis ante altare, et tunc dominus episcopus procedat in missa, et lauet manus suas dicendo : Lavabo inter innocentes, etc. Et tunc administratur una hostia pro abbate novo. Sequitur secreta.

Munera, quæsumus, Domine, suscipe placatus, et [al., add. hunc] electum famulum tuum semper [al., add. et] ubique misericorditer protege. Per Dominum.

Et post fractionem fit benedictio ad populum, prout missa celebratur ad voluntatem celebrantis. Post Agnus Dei episcopus dat pacem novo abbati, et communicat eum.

Communio : Unam petii a Domino, hanc requiram etc.

Postcommunio.

Oratio.

Hæc nos communio, Domine, purget a crimine, ac electum famulum tuum benigna pietate conservet. Per Dominum.

Missæ rite peracta, antequam episcopus recedat ab altari, duo abbates assistentes abbati ordinato, unus ad dextram et alter ad sinistram, ducant ipsum ad majus altare ante conspectum episcopi, et ibidem faciat abbas ordinatus professionem suam super altare ad modum qui sequitur :

Sequitur professio.

237 Ego frater N. humilis abbas N. talis loci, Deo et sanctæ matri Ecclesiæ, N. et tibi, Pater N. tuisque successoribus debitam subjectionem et obedientiam a sanctis Patribus constitutam, secundum regulam sancti Benedicti, ore promitto et manu propria confirmo. Tunc faciat abbas cum penna et incausto [Gallice, encr] crucem in fine cedule de manu sua propria; et postea ducatur in sede sua per archidiaconum dicentem : Sta, et tene locum a Deo tibi delegatum; potens est enim Deus ut augeat tibi gratiam. Statimque cantor incipiat : Te Deum laudamus. Quo finito dent ei omnes fratres osculum pacis, genua flectentes ante patrem a Deo sibi constitutum.

BENEDICTIO ABBATIS CANONICORUM.

Ex eodem Pontificali. ms.)

Electio abbatum canonicorum eodem ordine quo superius digesta est electio abbatum monachorum, et omnibus eodem ritu expleis, psalmis, litanis, et precibus, dicat super electum has benedictiones.

Oremus.

Oratio.

Adesto supplicationibus nostris, omnipotens Deus, et quod humilitatis nostræ gerendum est ministerio tuæ **238** virtutis impleatur effectu. Per Dominum.

Benedictio.

Benedic, Domine, hunc famulum tuum N. quem ad regimen animarum eligimus, ut sit ei fidelissima cura subditorum ad bona provocare, seipsum irreprehensibilem custodire, bona semper agere, prava vitare, studium in divinis habere. Illumina, Domine, cor ejus gratia Spiritus tui, cujus plenitudine repletus mundana despiciat, prospera contemnat, in adversis fortis et insuperabilis existat, odio habeat superbiam, diligat humanitatem, amplectatur charitatem, præ oculis semper habeat castitatem, dile-

ctioni Dei et proximi semper vacet [ms., vocetur], vitia reprehendat, contra superbos erectus existat, errantes ad viam veritatis reducat, bonis se parem faciat. Expande [ms., expandi] ei, Domine, thesaurum sapientiæ tuæ ut sciat et intelligat, cæterosque doceat verba sacræ legis tuæ, ut Veteri et Novo Testamento instructus voluntatem tuam faciat, et in finem usque perferat. Dominator Domine, a cujus munere venit omne quod bonum est, da ei potestatem ligandi atque solvendi subditos, et ita rem ecclesiasticam moderari ut in nullo dissentiat a vero; sed ita ducat subditos ut cælestis patriæ faciat colonos, ipseque **239** in finem a te mercatur audire : Euge, serve bone et fidelis, quia supra pauca fuisti fidelis supra multa te constituam, intra in gaudium Domini tui (Matth. XXV, 21). Quod ipse præstare digneris, qui vivis et regnas, Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Hic tradat ei episcopus regulam canonicorum, et legendo, dicat : (47)

Accipe virgam pastorem sollicitudinis, et sic vi-

(47) Nec aliquid desse videtur.

giles super gregem Dominicum tibi commissum, quatenus sicut fidelis servus et prudens merearis intrare in gaudium Domini tui.)

Post hæc legatur *Epistola*, et perficiatur missa usque ad offertorium; et tunc debet novus abbas accedere, et idem offerre duas torchias cum pecunia ad voluntatem ipsius in ipsis depicta, cum duobus magnis panibus, et duobus potis vini. *Collecta* vero, *secreta*,

A et postcommunio dicantur in missa, sicut dictum est superius in ordinatione abbatis monachorum, et in ipsa missa debet novus abbas communicare; cætera fiant, ut superius dictum est. Et antequam pontifex recedat ab altari, faciat novus abbas professionem eodem modo, et omnia alia, quo supra dictum est in ordinatione abbatis monachorum.

BENEDICTIO ABBATISSÆ.

(Ex eodem Pontificali ms.

240 In ordinatione abbatissæ debet pontifex missam celebrare, et eam benedicere cum duobus vel tribus abbatissis. Et antequam incipiatur missa vel introitus missæ, aliquæ moniales de abbatis cujus est electa, ducant electam examinandam coram pontifice pontificalibus induto et casula, et debet sedere in loco examinationis dorso verso a majus altare, et dicant tunc moniales antedictæ: Adest, reverende Pater, electa nostra ad benedictionem suam suscipiendam.

Interrogatio episcopi: Est electa secundum regulam sancti Benedicti a sororibus? *Respondeant sorores*: Canonica in eam sororum consensit electio.

Et interroget episcopus: Habetis inde scriptum? *Respondeant sorores*: Habemus.

Episcopus: Legatur.

Quo lecto, dicat episcopus: Quia ergo in eam sororum vota consentiunt, prius eam censemus, et cætera quæ sequuntur, prout superius digesta sunt in ordinatione abbatis monachorum. Et omnibus eodem ritu expletis, psalmis, litanis, versiculis, dicat pontifex hæc benedictiones quæ sequuntur.

Oratio.

241 Exaudi, Domine, preces nostras, et super hanc famulam tuam Spiritum tuæ benedictionis infunde, ut cœlesti munere ditata, et majestatis tuæ dona [al., gratiam] possit acquirere et bene vivendi aliis exemplum præbere. Per Christum.

Oremus.

Oratio.

Omnipotentiam tuam, Domine, humiliter imploramus, ut super hanc famulam tuam, quam ad sacrum ordinem (id est, sacram benedictionem, seu ordinationem) assumere dignatus es, benedictionis tuæ donum dignanter infundas, eique gratiam consecrationis tribuas, ut quod percipit te protegente illæsum custodiat. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Per omnia sæcula seculorum. Amen. Dominus vobiscum. Et eum spiritu tuo. Sursum corda. Habemus ad Dominum. Gratias agamus Domino Deo nostro. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutare nos tibi semper et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus. Adesto precibus nostris, adesto votis, adesto famulatibus, adesto consecrationibus, qui omnia per Verbum tuum mirabiliter dispensas et dispensanda ministras, qui diversis floribus **242** tuam semper exornas Ecclesiam, dum eam et virorum exemplis et illustrium feminarum irradias institutis, qui etiam de inferiori [al., inferiori] sexu hanc famulam tuam servitutis tuæ applicare dignatus es famulatui; effunde super hanc famulam tuam, quam in officium divinum fideliter dedicamus, gratiam Spiritus sancti, ut tibi omni tempore ejus servitus dignanter complacet, eamque dextera potentis tuæ bene et dicere et sancti et ficare digneris in opus ministerii tui condignum, quatenus actum ministracionis sibi creditæ fideliter exsequatur, et ejusdem sancti Spiritus septiformis gratiæ virtute corroboretur. Requiescat ergo super eam,

precamur, Domine, spiritus sapientiæ et intellectus, spiritus consilii et fortitudinis, spiritus sapientiæ et pietatis, et repleat eam spiritus timoris Domini. **B** Concede ei quoque gravitatem actuum, censorumque vivendi, ut in lege tua die ac nocte meditetur, mandata tua custodiat, dictis tuis obediat, sacris lectionibus insistat, terrena et transitoria despiciat, atque omni tempore bonis operibus inserviat, omnem libidinem pravæ voluptatis superet, amorem honestæ castitatis teneat, ut tibi sponso venienti cum lampadibus suis inextinguibilibus possit occurrere, et prudentum **243** virginum choro jungi; et ne cum stultis excludatur, regalem januam cum sapientibus virginibus licenter introeat. Abundet in ea totius forma virtutis, auctoritas modesta, pudor constans, intenta [al., innocentis] puritas, et spiritualis observantia disciplinæ. In moribus ejus præcepta fulgeant, ut suæ castitatis exemplo cunctis sibi subjectis imitationem præbeat puram, et bonum conscientie testimonium ostendens, in Christo Jesu firma et stabilis perseveret, atque ita perceptum ministerium te auxiliante peragat, quatenus ad æternam remunerationem te donante pervenire mereatur. Per Dominum nostrum, etc.

C

Tunc det ei regulam, et legendo dicat:

Accipe regulam sanctæ conversationis, simulque gratiam sanctæ benedictionis; et ut per hanc cum grege tibi credito in districti die iudicii Domino incontaminata repræsentari valeas, ipse te adjuvare dignetur, qui vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula seculorum. Amen.

Tunc det ei episcopus baculum, legendo dicens.

Accipe baculum pastoralitatis, quem præferas catervæ tibi commissæ ad exemplum justæ severitatis et correctionis.

Sequitur oratio, et dicatur a pontifice ad modum orationis:

244 Domine Deus omnipotens, qui sororem Moysis Mariam præeuntem cum cæteris virginibus [al., mulieribus] inter æquoreas undas cum tympanis et choris lætam ad litus maris venire fecisti, te suppliciter [supplices] deprecamur pro fidei famula tua, quæ hodie in cathedra materna super universas subditas [universis sibi subditis] sibi abbatissa constituitur, ut ita canonica [monastica] norma tueatur cunctas famulas tuas [al., add. sibi commissas], quatenus ad æternam gloriam te auxiliante cum omnibus illis introeat læta, ibique exultans [al., exultantes] cum angelis, canens [canentes] cantica nova, sequatur [al., sequantur] Agnum quocunque ierit. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Oratio.

Famulam tuam, quæsumus, Domine, tua semper gratia bene et dicat, et inculpabilem ad vitam perducat æternam. Per Christum.

Collecta missæ, secreta et postcommunio dicantur, et cætera omnia eodem ritu fiant, sicut ante dictum est in consecratione abbatis.